

Svensk författningssamling

Lag

om ändring i lagen (2007:979) om åtgärder för att förhindra vissa särskilt allvarliga brott

SFS 2024:562

Publicerad
den 2 juli 2024

Utfärdad den 27 juni 2024

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs i fråga om lagen (2007:979) om åtgärder för att förhindra vissa särskilt allvarliga brott²

dels att 1 a–1 c, 4 b–4 d, 6 b, 8 c, 8 d, 9 b, 9 c och 9 e–9 g §§ ska upphöra att gälla,

dels att 1, 4 a, 5–6, 8, 8 b, 9 d, 10, 11, 13, 16 och 17 §§ ska ha följande lydelse.

1 §³ Ett tillstånd till hemlig avlyssning av elektronisk kommunikation enligt 27 kap. 18 § första stycket rättegångsbalken, hemlig övervakning av elektronisk kommunikation enligt 27 kap. 19 § rättegångsbalken, hemlig kameraövervakning enligt 27 kap. 20 a § rättegångsbalken eller postkontroll enligt 2 § får beviljas om det med hänsyn till omständigheterna finns en påtaglig risk för att en person kommer att utöva brottslig verksamhet som innefattar

1. sabotage eller grovt sabotage enligt 13 kap. 4 eller 5 § brottsbalken,
2. mordbrand, grov mordbrand, allmänfarlig ödeläggelse, grov allmänfarlig ödeläggelse, kapning, sjö- eller luftfartssabotage eller flygplatssabotage enligt 13 kap. 1, 2, 3, 5 a eller 5 b § brottsbalken, om brottet innefattar sabotage enligt 4 § samma kapitel,
3. uppror, väpnat hot mot laglig ordning eller brott mot medborgerlig frihet enligt 18 kap. 1, 3 eller 5 § brottsbalken,
4. högförräderi, krigsanstiftan, spioneri, grovt spioneri, utlandsspioneri, grovt utlandsspioneri, grov obehörig befattningsmed hemlig uppgift eller grov olovlig underrättelseverksamhet mot Sverige, mot främmande makt

¹ Prop. 2023/24:117, bet. 2023/24:JuU24, rskr. 2023/24:264.

² Senaste lydelse av

1 a § 2023:537

1 b § 2024:560

1 c § 2024:560

4 b § 2024:560

4 c § 2024:560

4 d § 2024:560

6 b § 2024:560

8 c § 2024:560

8 d § 2024:560

9 b § 2024:560

9 c § 2024:560

9 e § 2024:560

9 f § 2024:560

9 g § 2024:560.

³ Senaste lydelse 2024:560.

eller mot person enligt 19 kap. 1, 2, 5, 6, 6 a, 6 b eller 8 § eller 10 § andra stycket, 10 a § andra stycket eller 10 b § andra stycket brottsbalken,

5. företagsspioneri enligt 26 § lagen (2018:558) om företagshemligheter, om det finns anledning att anta att den brottsliga verksamheten kommer att utövas på uppdrag av eller understödjas av en främmande makt eller av någon som kommer att agera för en främmande makts räkning,

6. terroristbrott, deltagande i en terroristorganisation, grovt brott, samräde med en terroristorganisation, grovt brott, finansiering av terrorism eller särskilt allvarlig brottslighet, grovt brott, offentlig uppmaning till terrorism eller särskilt allvarlig brottslighet, grovt brott, rekrytering till terrorism eller särskilt allvarlig brottslighet, grovt brott, eller utbildning för terrorism eller särskilt allvarlig brottslighet, grovt brott, enligt 4 §, 4 a § tredje stycket, 5 § tredje stycket, 6 § tredje stycket, 7 § tredje stycket, 8 § tredje stycket eller 9 § tredje stycket terroristbrottslagen (2022:666), eller

7. mord, grov misshandel, synnerligen grov misshandel, människorov eller olaga frihetsberövande enligt 3 kap. 1 eller 6 § eller 4 kap. 1 § eller 2 § första stycket brottsbalken i avsikt att påverka offentliga organ eller den som yrkesmässigt bedriver nyhetsförmedling eller annan journalistik att vidta eller avstå från att vidta en åtgärd eller att hämnas en åtgärd.

Ett tillstånd enligt första stycket får också beviljas om det finns en påtaglig risk för att det inom en organisation eller grupp kommer att utövas brottslig verksamhet som avses i första stycket och det kan befaras att en person som tillhör eller verkar för organisationen eller gruppen medvetet kommer att främja denna verksamhet.

4 a §⁴ Ett tillstånd till hemlig kameraövervakning får endast avse

1. en plats där den person som åtgärden riktas mot kan antas komma att uppehålla sig, eller
2. en plats där den brottsliga verksamheten kan antas komma att utövas eller en nära omgivning till denna plats.

5 §⁵ Ett tillstånd till hemlig kameraövervakning får inte avse

1. en plats som stadigvarande används eller är särskilt avsedd att användas för verksamhet som tystnadsplikt gäller för enligt 3 kap. 3 § tryckfrihetsförordningen eller 2 kap. 3 § yttrandefrihetsgrundlagen,
2. en plats som stadigvarande används eller är särskilt avsedd att användas för verksamhet som bedrivs av advokater, läkare, tandläkare, barnmorskor, sjuksköterskor, psykologer, psykoterapeuter eller av familjerådgivare enligt socialtjänstlagen (2001:453), eller
3. en plats som stadigvarande används eller är särskilt avsedd att användas av präster inom trossamfund eller av dem som har motsvarande ställning inom sådana samfund, för bikt eller enskild själavård.

5 a §⁶ Vid hemlig kameraövervakning får den verkställande myndigheten, efter särskilt tillstånd, i hemlighet skaffa sig tillträde till och installera tekniska hjälpmedel på en plats som annars skyddas mot intrång.

Ett tillträdestillstånd enligt första stycket får endast avse den plats som ska övervakas eller, om det finns särskilda skäl, en plats som direkt angränsar till den platsen. Ett tillträdestillstånd får aldrig avse tillträde för installation av tekniska hjälpmedel i någons stadigvarande bostad.

⁴ Senaste lydelse 2024:560. Ändringen innebär att andra stycket tas bort.

⁵ Senaste lydelse 2024:560. Ändringen innebär bl.a. att andra stycket tas bort.

⁶ Senaste lydelse 2024:560.

Om ett tillträdestillstånd avser ett fordon, får den verkställande myndigheten, om det behövs, tillfälligt flytta fordonet i samband med tillträdet.

Om ett tekniskt hjälpmedel har installerats med stöd av ett tillträdestillstånd, ska hjälpmedlet tas bort eller göras obrukbart så snart som möjligt efter det att tiden för tillståndet har gått ut eller tillståndet har upphävts.

6 §⁷ Frågor om tvångsmedel prövas av rätten på ansökan av åklagaren.

Frågor om tvångsmedel enligt 1 § prövas av Stockholms tingsrätt.

Vid tillståndsprövningen ska det som föreskrivs om offentliga ombud i 27 kap. 26–30 §§ rättegångsbalken tillämpas.

8 §⁸ I ett tillstånd till tvångsmedel ska det anges vilket eller vilka tvångsmedel som får användas, vilken brottslig verksamhet som ligger till grund för tillståndet, vilken tid tillståndet gäller och vem åtgärden riktas mot.

I tillståndet ska det, när det finns skäl till detta, också anges villkor för att tillgodose intresset av att enskildas personliga integritet inte kränks i onödan.

8 b §⁹ I ett tillstånd till hemlig kameraövervakning ska det, förutom de uppgifter som framgår av 8 §, anges vilken plats tillståndet avser.

Om tillståndet är förenat med ett tillträdestillstånd enligt 5 a §, ska det också anges i tillståndet.

9 d §¹⁰ En handling som påträffas vid en postkontroll får kopieras om den skäligen kan antas ha betydelse för att förhindra brottslig verksamhet.

En handling som inte får tas i beslag enligt 27 kap. 2 eller 3 § rättegångsbalken får inte heller kopieras.

Den som har rätt att öppna eller granska en försändelse som omfattas av ett tillstånd till postkontroll får besluta att en handling ska kopieras.

10 §¹¹ Om det inte längre finns skäl för ett tillstånd till tvångsmedelsanvändning enligt denna lag, ska åklagaren eller rätten omedelbart upphäva beslutet om tillstånd. Polismyndigheten eller Säkerhetspolisen ska omedelbart underrätta åklagaren om omständigheter som har betydelse för om beslutet ska upphävas.

11 §¹² Hemlig avlyssning av elektronisk kommunikation får inte avse uppgifter i telefonsamtal eller andra meddelanden där någon som yttrar sig, på grund av bestämmelserna i 36 kap. 5 § andra–sjätte styckena rättegångsbalken, inte skulle ha kunnat höras som vittne om det som har sagts eller på annat sätt kommit fram.

Om det vid avlyssningen kommer fram uppgifter som omfattas av första stycket ska avlyssningen omedelbart avbrytas och upptagningar och uppteckningar omedelbart förstöras i de delar som de omfattas av förbudet.

⁷ Senaste lydelse 2024:560.

⁸ Senaste lydelse 2024:560.

⁹ Senaste lydelse 2024:560.

¹⁰ Senaste lydelse 2024:560.

¹¹ Senaste lydelse 2023:537.

¹² Senaste lydelse 2024:560.

13 §¹³ En upptagning eller uppteckning som har gjorts vid hemlig avlyssning av elektronisk kommunikation, hemlig övervakning av elektronisk kommunikation eller hemlig kameraövervakning ska granskas snarast möjligt. Granskningen får utföras av rätten, en åklagare, Säkerhetspolisen eller Polismyndigheten. Efter anvisning av rätten, en åklagare eller någon av de nämnda myndigheterna får granskningen även utföras av en sakkunnig eller någon annan som har anlitats i ärendet.

En försändelse som omfattas av ett tillstånd till postkontroll får undersökas, öppnas eller granskas på det sätt som anges i första stycket. Försändelsen ska undersökas snarast möjligt. När undersökningen har slutförts, ska försändelsen sändas till den som försändelsen är ställd till, om den inte tas i beslag.

16 §¹⁴ Den som har varit utsatt för en åtgärd enligt 1 § första stycket 7 ska underrättas om åtgärden. Om åtgärden har avsett ett telefonnummer eller en annan adress, en viss elektronisk kommunikationsutrustning eller en plats som innehas av någon annan, ska även han eller hon underrättas. Vid hemlig kameraövervakning behöver dock innehavaren av en plats som allmänheten har tillträde till inte underrättas.

Underrättelsen ska lämnas så snart det kan ske efter det att det ärende som åtgärden vidtogs i avslutades.

En underrättelse behöver inte lämnas till den som redan har fått del av eller tillgång till uppgifterna. En underrättelse behöver inte heller lämnas om den med hänsyn till omständigheterna uppenbart är utan betydelse.

17 §¹⁵ En underrättelse enligt 16 § ska innehålla uppgifter om vilket tvångsmedel som har använts och om tiden för åtgärden. Vid hemlig avlyssning av elektronisk kommunikation och hemlig övervakning av elektronisk kommunikation ska underrättelsen även innehålla uppgift om vilket telefonnummer eller annan adress eller vilken elektronisk kommunikationsutrustning som åtgärden har avsett. Vid hemlig kameraövervakning ska underrättelsen även innehålla uppgift om vilken plats som åtgärden har avsett. Om en handling har kopierats enligt 9 d § ska underrättelsen även innehålla en uppgift om detta.

Den som har varit utsatt för en åtgärd enligt 1 § första stycket 7 ska få uppgift om vilken misstanke som har legat till grund för åtgärden. Den som inte är eller har varit misstänkt ska få uppgift om detta.

Denna lag träder i kraft den 1 oktober 2028.

På regeringens vägnar

GUNNAR STRÖMMER

Johanna Spanne
(Justitiedepartementet)

¹³ Senaste lydelse 2024:560. Ändringen innebär bl.a. att tredje stycket tas bort.

¹⁴ Senaste lydelse 2024:560.

¹⁵ Senaste lydelse 2024:560.